

13-05-2020

PERSCOMMUNIQUÉ

Links: [Publicatie](#) [NBB.Stat](#) [Algemene informatie](#)

Het belang van de verenigingssector in de Belgische economie

- **De activiteit van de izw's genereert elk jaar om en bij 5% van het bbp.**
- **De gezondheidszorg en de maatschappelijke dienstverlening vormen het werkterrein bij uitstek van de verenigingen.**
- **De creatie van werkgelegenheid is dynamischer dan in de rest van de economie.**

Vandaag, 13 mei 2020, publiceert het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) de gegevens over de satellietrekening van de instellingen zonder winstoogmerk (izw's) voor de jaren 2009 tot 2017. In vergelijking met de vorige editie van de rekening, heeft deze publicatie betrekking op een langere periode van negen jaar.

De satellietrekening van de Belgische izw's omvat in 2017 meer dan 19 000 entiteiten. De verenigingssector heeft een gewicht van 4,9 % in het bbp, met een bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen van €21,7 miljard. Dat gewicht bleef relatief stabiel in de volledige periode 2009-2017. Op het gebied van werkgelegenheid hebben de izw's een nog belangrijker gewicht in de Belgische economie, aangezien ze in 2017 goed zijn voor ongeveer 12,6 % van de loontrekkende werkgelegenheid, een aandeel dat sinds 2009 gestaag toeneemt. Zo werden er elk jaar gemiddeld 10 200 jobs gecreëerd binnen de izw's, dat is een gemiddelde groei op jaarbasis van 2,3 %, meer dan vier keer het groeicijfer dat in de rest van de economie wordt opgetekend. Op gebied van lonen is het gewicht van de izw's iets minder belangrijk, met een aandeel in de totale lonen van net onder de 10% in 2017. Dit is met name te verklaren door de specialisatie van izw's in bedrijfstakken die traditioneel lagere lonen bieden.

DE SATELLIETREKENING VAN DE IZW'S IN ENKELE CIJFERS

	2009	2017	Gemiddelde verandering op jaarbasis over de periode 2009-2017
Aantal in de satellietrekening opgenomen izw's (eenheden)	18 445	19 060	
Bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen			
in € miljoen	16 459,9	21 660,6	+3,5 %
in % van het bbp	4,8	4,9	
Lonen van de werknemers			
in € miljoen	16 173,0	21 561,9	+3,7 %
in % van de lonen in de economie als geheel	8,9	9,8	
Werkgelegenheid van loontrekkenden			
in duizenden personen	415,6	497,4	+2,3 %
waarvan:			
menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	286,1	350,6	
marktdiensten	54,4	62,7	
diverse verenigingsorganisaties	40,0	42,7	
in % van de loontrekkende werkgelegenheid in de economie als geheel	11,1	12,6	

Bron: INR.

De bedrijfstakken van de gezondheidszorg en van de maatschappelijke dienstverlening vormen het werkterrein bij uitstek van de verenigingen, en dragen elk ongeveer een derde bij tot de totale toegevoegde waarde die de verenigingssector genereert. De verenigingen oefenen echter ook rond de 10 % van hun activiteit uit in de

dienstverlenende bedrijfstakken die traditioneel marktgericht zijn, zoals de handel, de horeca, R&D, de administratieve en ondersteunende diensten ten behoeve van bedrijven, enzovoort.

Wanneer de werkgelegenheid wordt beschouwd als een indicator van het gewicht van de verenigingssector in de economie van elk van de gewesten, dan blijkt het relatieve gewicht van de izw's in het Vlaams en in het Waals Gewest zowat even groot te zijn (respectievelijk 12,8 % en 12,7 % van de loontrekkende werkgelegenheid van elk gewest) en groter dan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (11,4 %).

REGIONALE DIMENSIE VAN DE SATELLIETREKENING VAN DE IZW'S (2017)

	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest
Aantal in de satellietrekening opgenomen izw's (eenheden) (1)	5 165	6 109	7 167
Lonen van de werknemers in € miljoen	3 856,8	12 315,0	5 390,1
Werkgelegenheid van loontrekkenden in duizenden personen	70,5	294,7	132,2
waarvan: menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	34,0	224,7	92,0
marktdiensten	7,7	38,8	16,3
diverse verenigingsorganisaties	18,0	13,8	10,3
in % van de loontrekkende werkgelegenheid van het gewest (2)	11,4	12,8	12,7

Bron: INR.

- (1) De hier bedoelde populatie is strikt beperkt tot de izw's die loontrekkenden in dienst hebben. De izw's die geen bezoldigde werknemers hebben maar die een jaarrekening neerleggen bij de Balanscentrale, worden niet in deze tabel opgenomen. Bovendien wordt een izw die vestigingen heeft in verschillende gewesten, in elk van de desbetreffende gewesten in rekening gebracht. Daarom bestaat er een verschil tussen het totale aantal izw's in deze tabel en het totale aantal in de voorgaande tabel.
- (2) Op basis van de in februari 2020 gepubliceerde regionale werkgelegenheidscijfers.

Aanvullende methodologische informatie

Met 'satellietrekening' wordt een geheel van statistische tabellen bedoeld die coherent zijn met het centrale kader van de nationale rekeningen, maar waarin een specifieke benadering mogelijk is en waaraan elementen kunnen worden toegevoegd die niet in de nationale rekeningen zijn opgenomen, om de economische realiteit vanuit een ander standpunt te beschrijven. In tegenstelling tot de centrale nationale rekeningen worden satellietrekeningen op vrijwillige en niet op verplichte basis opgemaakt door de statistische instituten.

De satellietrekening van de izw's wordt opgesteld op basis van een door de Verenigde Naties goedgekeurde methodologie. De populatie van de izw's bestaat hoofdzakelijk uit eenheden uit de private sector die, enerzijds, bezoldigd personeel in dienst hebben en/of een jaarrekening neerleggen bij de Balanscentrale en, anderzijds, de rechtsvorm van een vereniging zonder winstoogmerk (vzw) hebben aangenomen of een andere rechtsvorm zonder enig winstbejag (stichting, beroepsvereniging, enz.). Ook feitelijke verenigingen die personeel in dienst hebben en die hun activiteit niet uit winstbejag verrichten (vakbonden bijvoorbeeld), zijn in de populatie opgenomen. Verenigingen uit de overheidssector behoren daarentegen niet tot de bestudeerde populatie.

Verschillende gegevensbronnen worden gecombineerd om de satellietrekening van de izw's op te maken. De jaarrekeningen die de grootste verenigingen neerleggen bij de Balanscentrale van de Nationale Bank van België zijn een waardevolle bron. Deze informatie wordt aangevuld met de resultaten van de structurele enquête bij de izw's en met extrapolatiemethoden om met name de kleinste izw's op te nemen die geen jaarrekening moeten neerleggen.

Aangezien de satellietrekening van de izw's in overeenstemming met het centrale kader van de nationale rekeningen wordt opgesteld, worden de methodologische aanpassingen aan de laatste publicatie van de nationale rekeningen van oktober 2019 ook volledig weerspiegeld in deze nieuwe editie van de satellietrekening.